

Behandelingsvoorstel voor de commissie BEM

Onderwerp: Bestedingsvoorstel middelen coalitieaccord 2003-2007 inzake Handhaving en Veiligheid

Cie-datum : 29 maart

Cie-nummer: 2004BEM28

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: -	inspraak:nee
eerdere behandeling in cie: nee	op: -
in PS: nee	op: -

Behandelend ambtenaar: H.Lenstra
Portefeuillehouder: CvdK

toestel: 2684

Inleiding

Om te komen tot een veilige Provincie Utrecht dienen de verschillende bestuurslagen in de provincie een bijdrage te leveren vanuit hun wettelijke taken en bevoegdheden. De CdK en GS hebben verschillende bevoegdheden op het terrein van handhaving en veiligheid, rampenbestrijding en voorkoming van rampen en zware ongevallen. Gemeenten worden daarin ondersteund.

Binnen de Provincie Utrecht is het beleid en de keuze voor meer prioriteit aan handhaving van de regelgeving ter zake van veiligheid neergelegd in de 'Distelnota', het programma Handhaving en Veiligheid. Uitgangspunt bij dit programma is handhaven, en gedogen bij uitzondering, waarbij die gedoogsituaties worden gemeld aan GS. Op basis van de Distelnota zijn inmiddels en worden in de komende jaren (2003 - 2007) diverse acties gestart, al dan niet in projectvorm. Voor deze activiteiten heeft het college ook geld vrijgemaakt. Voorgesteld wordt deze gelden (250.000 € op jaarbasis) thans concreet beschikbaar te stellen voor de volgende activiteiten:

*€100.000 uitvoering actiepunten nota Externe Veiligheid (onderdeel programma Handhaving&Veiligheid.)

Prestatie:

De provincie neemt namens het IPO deel in de projectgroep van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat die regelgeving (AmvB-transport) voorbereid voor het transport van gevaarlijke stoffen.

De provincie levert via deze projectgroep *in 2004* een inbreng ten behoeve van actiepunten uit de nota Externe veiligheid die hiermee samenhangen. Het gaat hierbij met name om het verbeteren van de monitoring van het vervoer van gevaarlijke stoffen, de inzet van veiligere transportmiddelen, de sanering van overschrijding van normen, de classificatie van wegen en spoorwegen en de doorwerking hiervan in het ruimtelijk beleid en het lobbytraject voor Amersfoort voor een veiliger spoor.

Per 1 juni 2004 is er een met gemeenten vastgesteld provinciaal Uitvoeringsprogramma voor externe veiligheid. De provincie Utrecht voert de regie voor het opstellen en uitvoeren van het programma. *In 2004 en 2005* wordt dit programma uitgevoerd met een bijdrage van het Ministerie van VROM. De uitvoering van de Nota Externe Veiligheid wordt hierop afgestemd. De provincie neemt namens het IPO deel in een landelijke werkgroep waarin de ministeries VROM/V&W/BIZA en het VNG zijn vertegenwoordigd. *In 2004 en 2005* wordt een structurele financieringsregeling voor gemeenten en provincies uitgewerkt. De provincie doet daarin voorstellen die ertoe moeten leiden dat de huidige ongunstige verdeelsleutel die alleen gebaseerd is op het aantal inrichtingen wordt aangepast, zodat voor de Utrechtse gemeenten op termijn een grotere bijdrage beschikbaar komt.

In 2004 wordt een pilotproject voor routing uitgevoerd met een aantal gemeenten en gestart met een verbreding hiervan.

In 2006 en 2007 zullen de uren vooral worden ingezet op de uitvoering van een saneringsprogramma dat in 2004 en 2005 met gemeenten wordt opgesteld en de advisering van gemeenten ten aanzien van ruimtelijke plannen.

De realisatie van de activiteiten die in de Nota Externe veiligheid zijn aangegeven is in sterke mate afhankelijk van de medewerking van gemeenten en de rijksoverheid.

***€50.000 aan de verdere ontwikkeling van de risicokaart .** Concreet betekent dit:

- 2004 actualisatie en aansluiting bij eisen landelijke risicokaart; kosten technische infrastructuur en vullen van de databestanden
aanvulling gebruiksvergunningplichtige objecten
- 2005 aanvulling data vitale infrastructuur
aanvulling met data cultureel erfgoed
- 2006 aanvulling met data restrisico's
- 2004 – 2007 beheer risicokaart: bijdrage aan landelijke faciliteit conform IPO verdeelsleutel

***€50.000 ter begeleiding van gemeenten bij de ontwikkeling van hun integrale veiligheidsplan:**

Concreet betekent dit:

- 2004 stimuleren samenwerking districtsniveau
- 2005 3 integrale veiligheidsplannen, 2 gezamenlijke oefeningen, 3 gezamenlijke rampbestrijdingsplannen
- 2006 5 int. veiligheidsplannen, 3 oefeningen, 4 rampbestrijdingsplannen
- 2007 5 int. veiligheidsplannen, 5 oefeningen, 5 rampbestrijdingsplannen

***€50.000 aan Telebrains, ,** een communicatienetwerk (inclusief databasesysteem) bij rampenbestrijding.

Concreet betekent dit:

- 2004 enthousiasmeren gebruik bij gemeenten (15 gemeenten)
vullen operationeel basisplan (specifieke gegevens) (15 gemeenten)
gebruiken bij rampenoefeningen gemeenten en provincie (5 oefeningen)
- 2005 enthousiasmeren gebruik bij gemeenten (18 gemeenten)
vullen operationeel basisplan (specifieke gegevens) (18 gemeenten)
gebruiken bij rampenoefeningen gemeenten en provincie (10 oefeningen)
aansluiting met Zuid-Holland
aansluiting politie, GHOR en waterschappen
- 2006/7 beheer en verdere uitnutting voor de rampenbestrijdingsorganisatie

Het college heeft ook besloten dat per fase een actieplan ter beslissing aan GS dient te worden voorgelegd, alvorens tot uitvoering kan worden overgegaan.

Vervolg inleiding op pagina 2 nee

Wordt geagendeerd:

X om advies over de volgende vraag (vragen):

1. Kunt u instemmen met de hierboven voorgestelde verdeling van de gelden uit het collegeprogramma m.b.t. het beleidsterrein Handhaving en Veiligheid?
2. Kunt u instemmen met de onder deze speerpunten genoemde concrete acties?
3. Bent u van mening dat uw advies inzake de besteding kan volstaan en dat derhalve een plenaire behandeling in de Provinciale Staten achterwege kan blijven?

Beoogd effect:

Met dit voorstel komen de in het collegeprogramma voorziene middelen ter beschikking voor uitvoering van de hierboven genoemde projecten. Per project is hierboven het daarmee beoogde effect beschreven.

Argumenten**Kanttekeningen**

Een algemene kanttekening is dat de prestaties in hoge mate afhankelijk zijn van derden, zoals gemeenten, IPO en rijksoverheid. De gevraagde middelen zijn behalve voor de concrete prestaties ook bedoeld voor de (ambtelijke) inzet om de beoogde prestaties te kunnen bereiken.

Financiën

Zie bovenstaand voorstel. De benodigde budgetten zijn voorzien in het collegewerkprogramma.

Realisatie

De realisatie vindt in ieder geval in de periode 2003-2007. In voortgangsrapportages (2 tot 3x per jaar) wordt verantwoording aan GS afgelegd over de voortgang.

Communicatie

Het GSbesluit en uw advies dienaangaande kunnen via de programmamanager worden gecommuniceerd in de richting van betrokken diensten en projectleiders.

Bijlagen

- Voortgangsbericht nota externe veiligheid
 - Actieprogramma versterking uitvoering en handhaving EVbeleid
 - Programmafinanciering uitvoeringskosten extern veiligheidsbeleid.
-

Voortgangsbericht Nota Externe Veiligheid 2003, februari 2004

1. Inleiding

De nota externe veiligheid is door GS vastgesteld in Juli 2003. De inhoud van de nota is tevens opgenomen in het ontwerp-PMP dat in de loop van 2004 zal worden vastgesteld. De in de nota geformuleerde uitgangspunten voor het ruimtelijk beleid en het beleid ten aanzien van verkeer en vervoer zijn ook overgenomen in het concept streekplan en in het Strategische Mobiliteitsplan Utrecht. De Nota is een uitwerking van het onderdeel externe veiligheid in de Nota Handhaving en Veiligheid die in januari 2002 door GS is vastgesteld (Distelnota).

2. Geplande activiteiten in 2003 en 2004

Transport:

- a) Pilotproject routing + samenwerkingsafspraken verbreding van de pilot
- b) Inventarisatie knelpunten vliegverkeer en Merwedekanaal
- c) Overleg met rijksoverheid over verbetering monitoringsmethodiek vervoer
- d) Opstellen notitie over alternatieve transportmodaliteiten en beïnvloeding rijksbeleid
- e) Maken afspraken met rijksoverheid over handhaving van in ruimtelijke plannen gerealiseerde ambities langs transportassen
- f) Organisatie van saneringsactiviteiten

Risicoinventarisatie:

- g) Actualisatie risico-inventarisatie en zie c.

Ruimtelijke ordening:

- h) Advisering t.a.v. ruimtelijke ordeningsplannen
- i) Uitwerking handreiking bestemmingsplannen/kansenkaart ('Leidraad milieu in ruimtelijke plannen')

Vergunningverlening en Handhaving:

- j) Intensivering samenwerking t.a.v. risicovolle inrichtingen
- k) Onderzoek voor flankerend beleid door samenwerking met moederbedrijven en marktpartijen die veiligheidseisen/kwaliteitszorg kunnen verlangen van risicovolle bedrijven
- l) Organisatie van saneringsactiviteiten

Algemeen:

- m) Discussienotitie hoe om te gaan met opslag en transport van stoffen met mogelijk grote effecten bij calamiteiten

3.1 Voortgangsbericht transport

Ten aanzien van transport zijn voor 2003 en 2004 de volgende activiteiten geformuleerd in de Nota Externe Veiligheid.

A. Pilotproject Routing

Ter voorbereiding van de realisatie van een routenet heeft de provincie een aantal activiteiten ontplooid:

- 1) Utrecht heeft i.s.m. Zuid-Holland een provinciale routeringsdag gehouden om kennis uit te wisselen, inzicht te krijgen in valkuilen/knelpunten en mogelijke oplossingen. Aanwezig waren (bijna) alle provincies, het ministerie van Verkeer en waterstaat vanuit verschillende disciplines (één daarvan was de Inspectie VW) en een vertegenwoordiger van de brancheorganisatie van het vervoer van gevaarlijke stoffen.
In de bijeenkomst is zowel ingegaan op de routing als de inhoud van de Wet Vervoer gevaarlijke stoffen. De projectleider van het ministerie voor de evaluatie van de wet vervoer gevaarlijke stoffen was aanwezig. Gesignaleerde knelpunten worden meegenomen in de evaluatie.
- 2) De resultaten van de routeringsdag en de ervaringen van Zuid-Holland op het gebied van routing zijn ingebracht in de Nationale Congres voor Externe Veiligheid dat in november in ons provinciehuis plaatsvond in het plenair gedeelte en in één van de parallelsessies.
- 3) Er zijn gesprekken gevoerd met gemeenten die al een routing hebben ingevoerd.
- 4) Met alle gemeenten is een inventariserend gesprek gevoerd over routing. Zie ook hieronder bij 3.3. Veel gemeenten geven ambtelijk aan belangstelling te hebben in deelname aan het project.
- 5) Met Woerden- De Ronde Venen en met Veenendaal-Rhemen zijn vervolggesprekken gevoerd om te starten met de pilot. Bij deze gemeenten is de animo op korte termijn aan de slag te gaan het grootst én binnen

deze gemeenten is sprake van overschrijding van de norm voor het groepsrisico langs de provinciale wegen. Gegevens worden verzameld die nodig zijn om een routing in te voeren zoals de aanwezigheid van routeplichtige stoffen bij inrichtingen, verkeersgegevens (vb. ongevalsgegevens, sluiptverkeer) ruimtelijke ontwikkelingen.

B. Beleidsnotitie vliegvelden Hilversum en Soesterberg, Merwedekanaal

De luchtmachtbasis Soesterberg wordt opgeheven. De geplande beleidsnotitie komt daardoor te vervallen. De discussie rond decentralisatie van kleine burgerluchtvaartterreinen van het rijk naar provincies zal in de loop van dit jaar plaatsvinden. Zodra er meer helderheid bestaat over de decentralisatie zullen we met de provincie Noord-Holland overleggen om te bepalen wat de risicocontouren moeten zijn rond het vliegveld Hilversum.

Het aantal transporten van gevaarlijke stoffen over het Merwedekanaal is gering. Aan de hand van telgegevens die nog door Rijkswaterstaat beschikbaar zullen worden gesteld zal worden bepaald of specifiek beleid t.a.v. het Merwedekanaal nodig is.

Uitvoering actiepunten c t/m f via de provinciale inbreng in de AMvB Transport

- c) Overleg met rijksoverheid over verbetering monitoringsmethodiek vervoer
- d) Opstellen notitie over alternatieve transportmodaliteiten en beïnvloeding rijksbeleid
- e) Maken afspraken met rijksoverheid over handhaving van in ruimtelijke plannen gerealiseerde ambities langs transportassen
- f) Organisatie van saneringsactiviteiten

In 2003 is het Ministerie van Verkeer en Waterstaat gestart met de voorbereiding van de totstandbrenging van een AMvB voor Transport die eind 2004 beschikbaar moet zijn.

In de AMvB zal ingegaan worden op de volgende onderwerpen:

- Vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoorweg, vaarwegen, en via buisleidingen
- De normstelling voor transport en transport i.r.t. de ruimtelijke ordening
- De classificatie van wegen/spoorwegen i.r.t. de ruimtelijke ontwikkeling
- De inventarisatie van externe veiligheids knelpunten i.r.t. de normstelling
- Monitoring van risico's langs transportassen
- Vertaling van uitkomsten ketenstudie VROM naar structurele oplossingen voor probleemstoffen lpg, ammoniak en chloor naar regelgeving.

De provincie vertegenwoordigt samen met Zuid-holland het IPO in de klankbordgroep voor de AMvB Transport.

Aanleiding voor onze betrokkenheid bij de AMvB is dat in de provincie Utrecht externe veiligheidsrisico's onevenredig vaak samen hangen met transport. In relatie hiermee zijn er dan ook veel actiepunten in onze Nota opgenomen gericht op de aanpak van transport:

In de klankbordgroep en in de IPOwerkgroep veiligheid (onderdeel Vakberaad bedrijven) heeft de provincie al aandacht gevraagd voor:

- De gebrekkige monitoring van het transport van gevaarlijke stoffen over de weg door het systeem van tellingen.
- Knelpunten die optreden (zoals bij Woerden) dat door toegenomen transport van gevaarlijke stoffen (in casu reserveringen voor het spoor) de risicocontouren van bestaande bestemmingsplannen onder druk komen te staan. Dit onderwerp wordt meegenomen in de classificatie van wegen en spoorwegen.

Ketenstudie maatregelen waaraan nu wordt gedacht

Door TNO wordt voor het Ministerie van VROM een ketenstudie gedaan naar het oplossen van knelpunten die zijn verbonden aan het gebruik, opslag en transport van probleemstoffen als lpg, chloor en ammoniak.

Een eerste versie van het rapport met maatregelen is thans in concept-vorm beschikbaar. De nodige onderdelen zullen nog moeten worden uitgewerkt. Enkele maatregelen die voor onze provincie van belang zijn vermeld ik hier:

- In de ketenstudie is gekeken naar maatregelen die op korte termijn te realiseren zijn.
- Het structurele transport van chloor via het spoor eindigt in 2007. Incidenteel blijft er transport mogelijk. De provincie zal inbrengen dat het belangrijk is dat de bestaande veiligheidsvoorzieningen en rampen(bestrijdings)plannen van kracht blijven voor het incidentele transport van chloor.
- Het transport van ammoniak over het spoor vanuit Geleen naar IJmuiden zal worden gestaakt. Het voorstel is om Vanuit Geleen ammoniak af te zetten naar het Ruhrgebied en de ammoniak behoefte van DSM in IJmuiden via import over zee te regelen.

- Voor tankauto's en spoorwagens wordt voorgesteld om deze te voorzien van een brandwerende coating, waardoor bij een ongeval de brandweer meer tijd krijgt om in te grijpen. Onderzocht wordt nog de consequenties van het verplaatsen van de lpg inrichtingen buiten de woongebieden.

Ketenstudie: maatregelen waar nog niet aan is gedacht in de studie:

- Bij de voorgestelde oplossingen voor het transport van chloor en ammoniak over het spoor moet de kanttekening worden geplaatst dat de realisatie afhankelijk is van de medewerking van het bedrijfsleven. Als DSM/AKZO niet meewerken of als een ander bedrijf besluit om ammoniak, chloor e.d. te gaan transporteren dan kan de WM vergunning niet worden geweigerd. Het is belangrijk dat de Wet Milieubeheer op dit punt wordt aangescherpt.
- Er zijn t.a.v. lpg geen voorstellen aangegeven om de distributie zo in te richten dat transport van lpg gereduceerd kan worden.
- Er is niet gekeken naar de mogelijkheden om het transport van veiliger te maken door:
 - het transport van halfabrikaten
 - het vervoer van stoffen waaraan katalysatoren zijn toegevoegd die de risico's verminderen. Deze stoffen kunnen op de plek van bewerking/verwerking verwijderd worden.
- Er is niet gekeken naar de in het NMP4 vermelde optie om risico's meer te verdisconteren in de prijzen van producten.

Via onze IPO-vertegenwoordiger bij de projectgroep van de ketenstudie wordt eveneens onze reactie ingebracht.

F. Saneringsactiviteiten transport/ Spoedwet wegverbreding

Met name langs de A28 wordt de norm voor het groepsrisico overschreden (Zeist, Amersfoort). In het kader van de Spoedwet wegverbreding wordt op de A28 het aantal rijstroken vergroot. Externe veiligheid vormt daarin een aandachtspunt.

In overleg met Rijkswaterstaat is afgesproken dat Rijkswaterstaat week lang tellingen zou doen om een beter beeld te krijgen van de veiligheids situatie. Deze tellingen zijn inmiddels afgerond en het resultaat is dat met name het transport van lpg dat leidt tot overschrijding van het groepsrisico (Zeist, Amersfoort). Op basis van de tellingen is er een lijst van transporteurs beschikbaar gekomen.

Een vervolgstap die we met Rijkswaterstaat willen uitvoeren is om met het bedrijfsleven afspraken te maken over reductie van het transport van lpg, danwel een route te kiezen die leidt tot minder overschrijdingen van het groepsrisico. In dit overleg zullen we ook de gemeenten Zeist en Amersfoort betrekken.

Zodra de E30 wordt doorgetrokken zou het transport van de A28 op termijn zelfs kunnen worden omgeleid via de A12 en de E30. We zullen dit inbrengen in de Klankbordgroep voor de AmvB transport bij het onderdeel classificatie van wegen.

Ook voor de A1 is de Spoedwet van toepassing. De provincie heeft een advies ingebracht over de MER die in de maak is.

Ruimtelijke ordening:

h) Advisering t.a.v. ruimtelijke ordeningsplannen

i) Uitwerking handreiking bestemmingsplannen/kansenkaart ('Leidraad milieu in ruimtelijke plannen')

De ruimtelijke ambities die in de Nota Externe Veiligheid zijn geformuleerd zijn opgenomen in het Streekplan. In 2003 is binnen de dienst W&M gestart met de voorbereiding van de uitwerking van een Leidraad milieu in ruimtelijke plannen. Externe Veiligheid wordt hierin meegenomen.

Ten aanzien van ruimtelijke plannen wordt geadviseerd over externe veiligheid. Zodra het Provinciale uitvoeringsprogramma voor externe veiligheid (zie paragraaf 3.2.) is vastgesteld (juni 2004) zal de beoogde intensivering van de begeleiding van gemeenten ter hand worden genomen.

Vergunningverlening en Handhaving:

j) Intensivering samenwerking t.a.v. risicovolle inrichtingen

k) Onderzoek voor flankerend beleid door samenwerking met moederbedrijven en marktpartijen die veiligheidseisen/kwaliteitszorg kunnen verlangen van risicovolle bedrijven

De activiteiten j t/m l zijn gepland voor 2004 maar nog niet ter hand genomen.

Binnen de dienst wordt nog overlegd of het flankerend beleid ook van toepassing is op andere onderwerpen en als zodanig onderdeel kan zijn van een meer algemene handhavingsstrategie.

l) Organisatie van saneringsactiviteiten t.a.v inrichtingen

Voor de activiteiten vermeld onder j en l is nog geen budget beschikbaar. Zie paragraaf 3.4.

m) Notitie hoe om te gaan met grote effecten

Voor 2003 was gepland om een notitie op te stellen hoe omgegaan moet worden met probleemstoffen waarvan de opslag be-/verwerking en transport grote effecten met zich kan brengen. De voortgang van deze notitie is gekoppeld aan de voortgang van de totstandkoming van de Ketenstudie die hierboven is besproken. In de loop van 2004 kan dit onderwerp worden opgepakt. Hoewel opgemerkt moet worden dat het uitwerken van een uitvoeringsprogramma (zie in 3.2) thans meer prioriteit heeft.

3.2. Uitwerken van een uitvoeringsprogramma

Na de vaststelling van de Nota Externe veiligheid heeft de provincie met gemeenten gesprekken gevoerd. Daarmee werd beoogd om per gemeente een meer gedetailleerd beeld te krijgen van de gemeentelijke inzet ten aanzien van externe veiligheid en om de uitvoering van de nota voor te bereiden.

De gesprekken zijn geanalyseerd en leiden tot grosso modo de volgende conclusies:

- Er is bij gemeenten een beleidsachterstand t.a.v. transport:
 - routing
 - lokatiebeleid
 - sanering groepsrisico's
 - inzicht in transportrisico's
- Er is een beleidsachterstand in de ontwikkeling van een beleidsvisie
- Er is een gebrek aan inzicht in groepsrisico rond inrichtingen
- Er is een gebrek aan inzicht in cumulatie van risico's (dit laatste geldt ook voor de provincie)
- Er zijn organisatorische knelpunten:
 - Kennisachterstand
 - Interne afstemming/aansturing/doorwerking
 - Een centrale contactpersoon ontbreekt

De belangrijkste gemeentelijke contactpersonen voor externe veiligheid komen vanuit de milieu sector en de sector openbare orde en veiligheid/brandweer. Van de gemeentelijke bestuurders zijn de milieuwethouders en de burgemeester de belangrijkste steunpilaren.

De inventariserende gesprekken met gemeenten vormen input voor de uitwerking van een provinciaal uitvoeringsprogramma.

Rijksbijdrage van VROM voor een provinciaal uitvoeringsprogramma

Door het ministerie is onderzoek gedaan naar de middelenbehoefte van provincies en gemeenten ('K+V-onderzoek') om het niveau van externe veiligheid te verbeteren.

In de rijksbegroting voor 2004 en de jaren daarna zijn daarvoor budgetten opgenomen.

Vooruitlopend op een meer structurele regeling is voor de jaren 2004 en 2005 samen een budget beschikbaar van € 20 mln beschikbaar. Dit is een incidentele bijdrage. Er is een verdeelsleutel bepaald tussen IPO, VNG en het Ministerie van VROM gebaseerd op het aantal BRZO en LPG inrichtingen. Provincies krijgen middelen om samen met gemeenten een provinciaal uitvoeringsprogramma op te stellen en binnen 2 jaar uit te voeren. De provincie heeft daarin een regisserende functie. De provincie Utrecht krijgt voor het opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma met gemeenten € 780.000 voor de periode 2004 tot en met 2005. De middelen zijn bestemd voor gemeenten en de provincie.

De provincies hebben elk €50.000 ontvangen voor het inhuren van ondersteuning voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Onze provincie wordt ondersteund door Royal Haskoning, die al veel ervaring op dit gebied heeft opgedaan in Gelderland en Overijssel. Ondanks de uitbesteding vergt het opstellen van het programma van de provincie een extra inzet, waardoor ander geplande activiteiten vertraagd kunnen worden.

Het onderhandelingsresultaat pakt voor onze provincie minder goed uit, omdat er in onze provincie verhoudingsgewijs meer risicoproblemen zijn die samenhangen met het vervoer van gevaarlijke stoffen dan met inrichtingen. In de bijdrage is ook niet gekeken naar het aantal gemeenten dat door de provincie begeleid moet worden. Daardoor worden provincies als Flevoland en Zeeland met weinig gemeenten bevoordeeld. Dit is in IPO verband aangekaart echter zonder resultaat.

De provincie neemt thans deel in de landelijke projectgroep voor programmafinanciering externe veiligheid zodat we meer invloed hebben op de uitwerking van de structurele regeling. IPO, VNG, VROM en BIZA zijn daar in vertegenwoordigd. Op ons verzoek zal ook het Ministerie van V&W gaan deelnemen. Voor de jaren 2006 tot en met 2010 komt een landelijk budget beschikbaar van € 25 mln op jaarbasis. Op welke wijze dit beschikbaar wordt gesteld is nog niets bekend.

In de bijlage bij deze notitie vindt u een beschrijving van de 'menukaart' van het programma waaraan de middelen kunnen worden besteed.

Menu onderdelen

De menu onderdelen waaruit provincie en gemeenten in het provinciale uitvoeringsprogramma kunnen kiezen sluiten goed aan op de in de Nota Externe veiligheid vermelde projecten. Dat is op zich niet vreemd omdat onze Nota mede als voorbeeld heeft gediend voor de menukaart.

De gesprekken die we hebben gevoerd met gemeenten (zie boven) vormen een goede input voor het provinciale programma. De afspraken die in het uitvoeringsprogramma worden vastgelegd bepalen voor 2004 en 2005 de provinciale en gemeentelijke inzet en daarmee de planning van de uitvoering van onze Nota Externe Veiligheid.

Regionale bijeenkomsten

In regionale ambtelijke bijeenkomsten met gemeenten zijn in januari speerpunten verzameld die de gemeentebestuurders zullen worden voorgelegd in een bestuurlijk overleg. Met name ruimtelijke ordening, transport en risicoregistratie zijn door gemeenten vaak als speerpunt genoemd. Dit sluit gelukkig goed aan op de speerpunten in onze Nota Externe Veiligheid. De speerpunten zullen we gaan verwerken in projecten die regionaal en/of provinciebreed worden uitgewerkt.

De indeling van gemeenten in regio's sluit aan bij de indeling van de RAAM's in het kader van het ontwerp provinciale milieubeleidsplan. De ambtelijke bijeenkomsten zijn goed bezocht door gemeenten.

Procedure

Het programma moet per 1 juni door de provincies zijn ingediend bij het Ministerie van VROM. Het programma wordt vastgesteld door GS en moet kunnen rekenen op draagvlak bij gemeenten. De bovenvermelde projectgroep waarin onze provincie vertegenwoordigd is, toetst de programma's. De tijdsplanning is krap, maar bij een goede betrokkenheid van gemeenten wel te realiseren.

Planning:

- 1) 4 regionale ambtelijke en bestuurlijke startbijeenkomsten t.b.v. voorlichting en keuze speerpunten: Januari 2004
- 2) Uitwerking en terugkoppeling hiervan naar ambtelijke deelnemers: februari
- 3) Bestuurlijke bijeenkomst voorlichting en keuze speerpunten/projecten: 4 maart
- 4) 2^e ambtelijke bijeenkomst uitwerking projecten, 4 regionale bijeenkomsten: maart
- 5) Uitwerking projecten en opstellen conceptprogramma door provincie + terugkoppeling naar ambtelijke deelnemers: maart
- 6) Concept programma voorleggen aan gemeentebestuurders: bestuurlijke bijeenkomst 7 april
- 7) Afronding projecten en afronden provinciaal programma: april
- 8) Bestuurlijk vaststellen programma door GS en aanbidding aan het ministerie van VROM: mei 2004

Landelijke projectgroep voor programmafinanciering

Op dit moment is in de landelijke projectgroep voor programmafinanciering het volgende aan de orde:

- Alle beschikbare handreikingen voor externe veiligheid (AMvB kwaliteitseisen EV inrichtingen, Risicoregistratie, risicocommunicatie enz) worden verzameld. De info wordt ondergebracht in de VNG site voor Slagen voor veiligheid, de IPO site en de provinciale sites.
- De communicatie over de programma's naar overheden en burgers
- De Interprovinciale samenwerking aan projecten die in alle/meerdere provincies worden opgepakt, zodat de kosten verminderd worden.
- De opzet van de menukaart en de tussen IPO, VNG en rijk overeengekomen opzet van de regeling wordt voor 1 april vastgelegd in een ministeriele regeling

Aan de orde zal nog komen:

- toetsing programma aan regeling in juni. Overleg is adviesorgaan
- voorbereiden voorstellen voor een structurele regeling

In interprovinciaal verband wordt op ons initiatief een voorstel uitgewerkt dat elke provincie 5% van het budget beschikbaar stelt om gezamenlijk projectonderdelen uit te werken. Dat is 5% van € 20 mln. (= €1 mln). Door de inzet van deze middelen hoeven de provincies niet telkens 'het wiel uit te vinden'. Dit leidt tot een hoger rendement van de beschikbaar gestelde middelen. Het voorstel is voor onze provincie gunstig omdat wij 'slechts' € 40.000 investeren. Het voorstel wordt door Utrecht, Zuid-Holland en Zeeland.

3.3 Communicatie

Door middel van dit voortgangsbericht willen we u nader informeren over de voortgang van de uitvoering van de Nota..

De communicatie die tot dusver heeft plaatsgevonden over de Nota Externe veiligheid is vooral gericht op de buitenwacht. Persberichten zijn opgesteld, interviews gegeven. Publicaties zijn verschenen in persbladen. Via het persbureau INP is info over de nota op alle veiligheidssites verschenen. De inhoud van de Nota Externe Veiligheid is aan de orde gesteld op het Nationale Congres voor externe veiligheid dat in november 2003 is gehouden. In de provinciale bladen is ingegaan op routing en de regionale programma's.

3.4 Financiën

De financiering van de Nota Externe Veiligheid is nog niet geregeld. Er is nog geen collegebesluit. Het College heeft op jaarbasis €250.000 extra uitgetrokken voor de Nota Handhaving en Veiligheid (Distelnota) beschikbaar (€ 250.000 op jaarbasis) voor de periode 2004 tot en met 2007.

De rijksmiddelen zijn voor een belangrijk deel bestemd voor gemeenten om achterstanden op het gebied van externe veiligheid in te halen.

Uit de rijksbijdrage kan in ieder geval niet de volgende activiteiten worden gefinancierd:

- 1) Onze inbreng in de AMvB voor transport
- 2) Onze inbreng in de landelijke projectgroep voor programmafinanciering
- 3) Onze inspanningen om in het kader van de spoedwet wegverbreding voor de A28 het groepsrisico te reduceren
- 4) De discussienotitie hoe om te gaan met grote effecten
- 5) Onze advisering bij de toetsing van bestemmingsplannen

Verder is besteding van budget afhankelijk van de speerpunten en is de kans groot dat de volgende activiteiten uit de Nota Externe Veiligheid niet gefinancierd kan worden:

6. De intensivering van de samenwerking t.a.v. risicovolle inrichtingen
7. Onderzoek voor flankerend beleid door samenwerking met moederbedrijven en marktpartijen die veiligheidseisen/kwaliteitszorg kunnen verlangen van risicovolle bedrijven
8. Het uitvoeren van een saneringsprogramma

Er ligt thans een voorstel om op jaarbasis € 100.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Nota. De beschikbare middelen zijn niet genoeg om de bij 6 en 8 vermelde activiteiten uit te voeren. T.a.v. het onderdeel 7 wordt bezien of dit flankerend beleid verbreed kan worden tot andere dan alleen de risicovolle inrichtingen, en zo onderdeel kan worden van een meer algemene handhavingsstrategie die vanuit de Nota Handhaving en Veiligheid gefinancierd kan worden. Een projectvoorstel zal dit jaar aan de projectleider worden voorgelegd. Voor de jaren 2006 en 2007 zal de invulling van het programma afhankelijk zijn van de verdeling en de wijze waarop de rijksbijdrage van € 25 mln op jaarbasis aan de provincies en gemeenten beschikbaar worden gesteld.

Relatie tussen het Actieprogramma Versterking Uitvoering en Handhaving van het EV-beleid en de Programmafinanciering Uitvoeringskosten EV-beleid

1. Actieprogramma

In het directieplan voor 2003 van de directie Externe Veiligheid van VROM is het opzetten van een “Actieprogramma Versterking Uitvoering en Handhaving van het EV-beleid” als één van de projecten in het Programma “Versterken van uitvoering en handhaving” opgenomen .

Aan het bureau K+V is opdracht verleend om het totstandkomen van dit Actieprogramma te faciliteren.

In de periode augustus t/m oktober 2003 zijn door K+V ongeveer 40 gesprekken gevoerd met gemeenten en provincies op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Gesproken is o.a. met personen uit milieuafdelingen, verkeersafdelingen, afdelingen openbare orde en met brandweerlieden, met wethouders en met een CdK. (Alders). Daarnaast is gesproken met vertegenwoordigers van Rijksinspecties en van het bedrijfsleven en met enkele sleutelfiguren uit landelijke EV-gremia in de afgelopen jaren, zoals Hans Ouwerkerk (Slagen voor Veiligheid) en

M. Oosting. (vz. Commissie onderzoek vuurwerkrap). De directie Externe Veiligheid is bij de meeste van deze gesprekken aanwezig geweest.

Hoofdonderwerp van de gesprekken waren de ideeën van de gesprekspartners over knelpunten in de structurele uitvoering van het EV beleid en de wensen voor een Actieprogramma dat daaraan iets gaat doen.

Op basis van de gesprekken en na een eind oktober gehouden workshop zijn concept-acties en activiteiten voor het Actieprogramma Externe Veiligheid opgesteld die op 2 en 4 december zijn besproken in regiobijeenkomsten.

Het Actieprogramma zal begin 2004 worden vastgesteld en is een leidraad voor projecten in 2004 en later. Deze projecten leveren een bijdrage tot het bereiken van het doel, een structurele inbedding van het EV beleid bij de uitvoerende overheden vanaf 2006. De meeste van deze projecten zijn faciliterend voor de programmafinanciering (zie hierna) en worden als gezamenlijke (landelijke) projecten daaruit gefinancierd. Het IPO coördineert de opzet van deze projecten.

Vanaf 2006 is een structureel bedrag van 25 miljoen euro per jaar voor apparaatskosten bij de uitvoerende overheden beschikbaar, naast een even groot bedrag voor overige kosten zoals het saneren van knelpunten.

2. Programmafinanciering

Het Rijk heeft voor de jaren 2004 en 2005 reeds een bedrag van 20 miljoen euro bestemd voor de versterking van de uitvoering van het extern veiligheidsbeleid bij andere overheden. Het is de bedoeling deze gelden uit te keren door middel van programma-financiering. Een provincie stelt in overleg met haar gemeenten een programma op voor de taken die ze de komende twee jaar willen uitvoeren. Het programma stimuleert de gemeenten en provincies om de EV problematiek gezamenlijk aan te pakken en om gebiedsvisies te ontwikkelen waarbij kennis en ervaring worden opgedaan met het nieuwe externe veiligheidsbeleid. De programmafinanciering is uitgewerkt volgens een modelprogramma (menukaart), waarmee elke provincie in samenwerking met haar gemeenten een eigen programma kan samenstellen.

Programmaonderdelen zijn:

Risico-inventarisatie, actualisatie bestaande Wm vergunningen, transport van gevaarlijke stoffen, opstellen veiligheidsvisie, RO (pro)actie, verantwoording groepsrisico, opstellen saneringsprogramma's, risico-communicatie, organisatorische versterking en professionalisering.

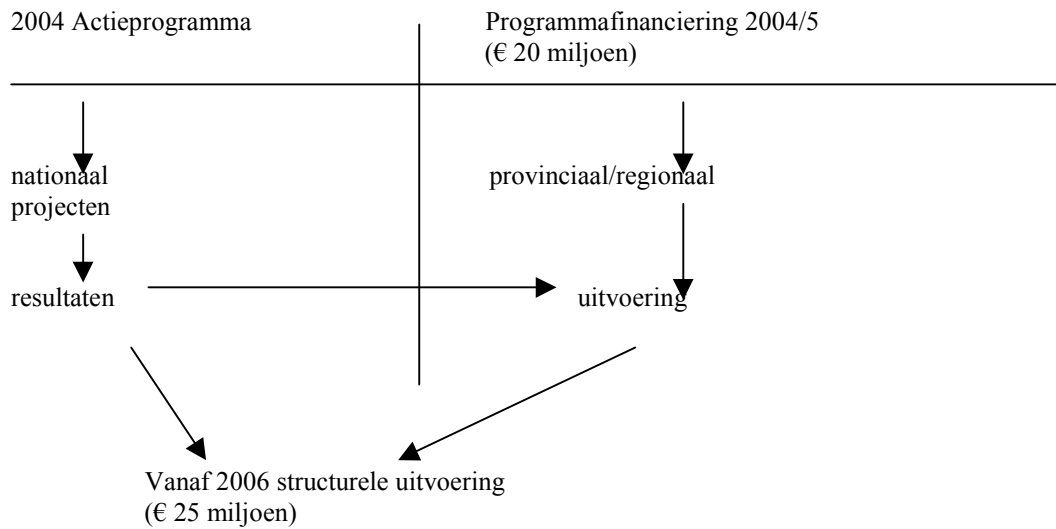
De 20 miljoen euro is in overleg met IPO/VNG op grond van een aantal indicatoren over de provincies verdeeld. Gemeenten kunnen vrij kiezen uit de menukaart onderdelen maar een aantal onderdelen moeten in elk geval door gemeenten worden uitgevoerd, bijvoorbeeld vanwege de AMvB EV Inrichtingen.

Relatie Programmafinanciering en Actieprogramma:

Het Actieprogramma zal uitmonden in een aantal projecten ten behoeve van organisatorische versterking en professionalisering. (Onderwerp 9 uit de menukaart: samenwerkingsprojecten, handhavingsprojecten, versterking van de kennis, bijzondere projecten). De resultaten van deze projecten dienen als input/ondersteuning van de regionale programma's. Het voorstel van de werkgroep Programmafinanciering is om alle gezamenlijk uit te voeren projecten uit het Actieprogramma en de Programmafinanciering te bundelen. (IPO zal dit coördineren). De gezamenlijke projecten die onder de programmafinanciering vallen, worden daaruit gefinancierd. Dit betekent dat het Actieprogramma voor deze onderdelen in de uitvoeringsfase opgaat in de Programmafinanciering.

Eventuele andere projecten die uit het Actieprogramma voortkomen en die niet direct passen in de programmafinanciering worden buiten deze financiering om gefinancierd. Het Rijk zoekt budget voor deze gezamenlijke projecten die niet worden opgenomen in de programmafinanciering. Aan andere partijen (zoals IPO en VNG) kan een bijdrage worden gevraagd.

Schematisch weergegeven:

Programmafinanciering Uitvoeringskosten EV-beleid

Versie 11 december 2003

Samenvatting

Het Rijk heeft voor de komende twee jaar een bedrag van € 20 miljoen beschikbaar gesteld dat bestemd is voor versterking van de uitvoering van het extern veiligheidsbeleid bij andere overheden. Deze gelden keert het Rijk uit door middel van programmafinanciering. Onder regie van de provincie wordt in overleg met gemeenten een programma opgesteld waarmee men invulling denkt te kunnen geven aan een kwaliteitsimpuls voor de uitvoering van het EV-beleid in de komende twee jaar. Het programma stimuleert de gemeenten en provincies om de EV problematiek gezamenlijk aan te pakken terwijl tegelijk kennis en ervaring wordt opgedaan met nieuwe elementen in het veiligheidsbeleid, met name als gevolg van de invoering van de AMvB Externe Veiligheid Inrichtingen. Het is met nadruk de bedoeling de periode van programmafinanciering te gebruiken om zicht te krijgen op de wijze waarop de structurele middelen die door het Kabinet gereserveerd zijn voor de periode daarna (2006-2010) kunnen worden toegekend.

1. Aanleiding en achtergrond

Uitvoering en handhaving van het EV-beleid zijn nog niet op het gewenste niveau. Dat heeft onderzoek van KPMG (2002) uitgewezen. In dit onderzoek is onderzocht welke verbeteringen er nodig zijn bij de organisaties die belast zijn met de uitvoering en handhaving van het externe veiligheidsbeleid en welke middelen benodigd zijn om tot een adequaat uitvoeringsniveau te komen. KPMG kwam in dat onderzoek tot een benodigde investering van € 77 miljoen per jaar.

Het kabinet Balkenende 1 heeft daarom in het Strategisch Akkoord van 2002 extra middelen beschikbaar gesteld voor het EV-beleid. De helft hiervan is bestemd voor het versterken van de uitvoering en handhaving van het EV-beleid. Uiteindelijk leidt dit tot een structureel bedrag voor apparaatskosten van € 25 miljoen per jaar vanaf 2006 (in het akkoord voorsienig vastgelegd tot 2010). De andere helft van de beschikbare middelen, eveneens € 25 miljoen per jaar vanaf 2006, wordt aan andere kosten zoals het saneren van knelpunten besteed.

2. Inleiding

In deze notitie wordt aangegeven waarvoor en op welke wijze de middelen bestemd voor het versterken van de uitvoering en handhaving van het EV beleid, de zgn. apparaatskosten, in 2004 en 2005 zullen worden aangewend. De notitie beschrijft hoe dit door middel van programmafinanciering vorm krijgt. De notitie is opgesteld door de werkgroep Programmafinanciering EV waarin alle betrokken partijen vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep zal tevens een rol spelen in de beoordeling van de ingediende programma's.

In deze notitie wordt een vorm van programmafinanciering uitgewerkt volgens een "menu-aanpak": we ontwikkelen een modelprogramma (menukaart) op basis waarvan elke provincie in afstemming met haar gemeenten een eigen programma kan samenstellen. Dit programma komt in aanmerking voor financiering met middelen bestemd voor de versterking van de uitvoering en handhaving uit het Strategisch Akkoord.

De programmafinanciering heeft tot doel een kwaliteitsimpuls te bewerkstelligen in de uitvoering van het EV-beleid. In het bijzonder heeft zij betrekking op de uitvoering van de AMvB Externe Veiligheid Inrichtingen die naar verwachting begin 2004 van kracht wordt en die daarna gefaseerd zal worden geïmplementeerd. Maar ook andere EV-uitvoeringstaken kunnen onder de programmafinanciering gebracht worden, voor zover partijen daartoe de noodzaak zien. Programmafinanciering kan worden gebruikt voor zowel incidentele als structurele kosten.

In overleg met IPO en VNG is om verschillende redenen voor programmafinanciering gekozen. Belangrijk element daarbij is de wens tot het aantoonbaar realiseren van een kwaliteitsimpuls (met heldere resultaten en producten) in de uitvoering van het EV-beleid. Een tweede element is dat op dit moment onvoldoende duidelijk is waar en hoe een structurele allocatie van de beschikbare middelen het meest optimaal gerealiseerd kan worden. De ervaringen met de programmafinanciering zullen mede licht moeten werpen op dit vraagstuk. Daarnaast zal in 2004 en 2005 onder regie van het Rijk met betrokkenheid van IPO en VNG, een Actieprogramma uitvoering EV-beleid van start gaan. Ook hiervan mag worden verwacht dat de specifieke noodzaak tot structurele versterking van de uitvoering van het EV-beleid helder wordt aangetoond.

3. Programmafinanciering voor versterking uitvoering EV-beleid

1. Kernelementen van de programmafinanciering

Programmafinanciering houdt in dat financiering van ingediende programma's plaatsvindt door het Rijk. Daartoe wordt per provincie een maximaal bedrag beschikbaar gesteld. De programma's hebben betrekking op de jaren 2004 en 2005. Ten behoeve van de invulling van het programma is in samenspraak met IPO en VNG een

zogenaamde menukaart samengesteld. Deze kan gezien worden als een ‘modelprogramma’ op basis waarvan provincies samen met alle relevante partijen hun eigen keuzen maken die aansluiten bij de regionale en lokale behoeften. Voor elk menukaart onderdeel dat wordt gekozen, wordt door betrokken partijen een projectplan opgesteld. Deze projectplannen te samen vormen het programma.

2. Het doel en de doelgroepen

Het doel van de programmafinanciering is de implementatie van het (nieuwe) externe veiligheidsbeleid in Nederland van een kwaliteitsimpuls te voorzien, zodanig dat na afloop een goed uitzicht bestaat op een continue verbetering en een continu vasthouden van het niveau in de jaren daarna. Afgeleide doelstellingen zijn de kwaliteit en kosten te optimaliseren door een hoge mate van samenwerking tussen gemeenten en provincie te bewerkstelligen en het opbouwen en behouden van de benodigde kennis en ervaring binnen de provincies en gemeenten op het gewenst niveau.

De doelgroep voor de programmafinanciering zijn in principe alle partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van het EV-beleid. Op gemeentelijke niveau zijn dit de milieu-afdeling, de afdelingen ruimtelijke ordening, (vergunningverlening, handhaving, bestemmingsplannen), en verkeer en vervoer, de afdeling openbare orde en veiligheid en de gemeentelijke brandweer. Vanuit de blijvende noodzaak tot versterking van de regionale uitvoeringsstructuren zijn tevens de regionale samenwerkingsverbanden op het gebied van milieu en de hulpverlening met nadruk als doelgroepen te onderscheiden. Op provinciaal niveau gaat het om de organisatieonderdelen die zich bezighouden met vergunningverlening en handhaving op het gebied van externe veiligheid, op het gebied van de ruimtelijke ordening en met de handhaving van de openbare orde en veiligheid

3. De middelen en de verdeling daarvan

De verdeling van de extra middelen die door het Kabinet beschikbaar zijn gesteld voor de versterking van de uitvoering en handhaving van het externe veiligheidsbeleid is als volgt.

2004

2005

2006 -2010

Middelen voor versterking uitvoering EV-beleid

€ 8 mln.

€ 17 mln.

€ 25 mln.

Hiervan wordt in 2004 en 2005 in totaal € 5 miljoen gereserveerd voor 1e lijnstaken. (éénmalig, t.b.v. buisleidingen, Inspectie V&W, Arbeidsinspectie e.a.; het gaat hier om voorlopige bedragen). Een bedrag van ongeveer € 20 miljoen resteert voor de programmafinanciering in komende twee jaar. Na deze vorm van tijdelijke financiering zal vanaf 2006 sprake zijn van een structurele financiering ter grootte van een bedrag van € 25 miljoen euro per jaar.

Voor de bekostiging van de uitvoering en handhaving van het EV-beleid na 2005 zal het versterken van gezamenlijke regionale uitvoeringsstructuren een kernpunt blijven. Gelet op het Kabinetsbeleid om het aantal specifieke uitkeringen terug te dringen (actieprogramma Modernisering Overheid, brief TK 1 december 2003), zal voor de jaren na 2005 kritisch worden bezien in hoeverre bekostiging van het EV-apparaat via het provincie- en gemeentefonds dan wel via een specifieke uitkering moet plaatsvinden.

In overleg met IPO en VNG is er bij de programmafinanciering gekozen voor een vaste verdeelsleutel met een maximum bijdrage per provincie..

De indicatoren die voor de verdeling zijn gebruikt zijn:

1. het aantal LPG-tankstations,
2. het aantal BRZO/PBZO-bedrijven

Er is voor deze indicatoren gekozen omdat zij een goed beeld geven van de EV-problematiek per provincie. Ook zijn voor deze indicatoren betrouwbare cijfers voor handen. Het aantal LPG-stations per provincie is afkomstig uit de dit jaar uitgevoerd inventarisatie van VROM. (2003). Het aantal BRZO-bedrijven per provincie komt uit de recente inventarisatie van BRZO-bedrijven door de VROM-Inspectie (2003).

Voor indicatoren als het aantal ammoniakkoelinstallaties en CPR-15 bedrijven zijn om deze reden afgefallen.

Transport van gevaarlijke stoffen is niet als indicator voor de verdeling meegenomen omdat de knelpunten hier meest gelegen zijn in provincies waar toch al het zwaartepunt van de externe veiligheidsproblematiek ligt.

Het aantal LPG-stations krijgt een weging van 1. VR-plichtige bedrijven krijgen een wegingsfactor van 2 en PBZO-bedrijven een weging van 1,3.

De verhouding 1 staat tot 2 voor LPG t.a.v. BRZO-bedrijven is gekozen omdat de uitvoeringskosten voor vergunningverlening en handhaving in de meeste gevallen voor de BRZO-bedrijven (aanzienlijk) hoger zijn dan voor LPG.

De verhouding 2 staat tot 1,3 voor VR-plichtig t.o.v. PBZO-bedrijven is afkomstig uit de rapportage van KPMG uit 2002.

Gegevens over het aantal CPR-15 inrichtingen en ammoniakkoelinstallaties per provincie zijn (nog) niet voorhanden. Wel als het in de toekomst verplichte register voor risicosituaties is gevuld. Het Rijk wil deze categorie daarom niet als mede-indicatoren voor de verdeling van de middelen gebruiken.

De verdeling van de middelen (in euro's) voor de versterking van de uitvoering per provincie, is als volgt.

Provincie	Totaal	Menu	Facultatief
Drenthe	313.000	209.000	104.000
Flevoland	241.000	161.000	80.000
Fryslân	667.000	445.000	222.000
Gelderland	2.172.000	1.448.000	724.000
Groningen	999.000	666.000	333.000
Limburg	1.473.000	982.000	491.000
Noord-Brabant	3.476.000	2.317.000	1.159.000
Noord-Holland	1.592.000	1.061.000	531.000
Overijssel	1.048.000	699.000	349.000
Utrecht	782.000	521.000	261.000
Zeeland	1.091.000	727.000	364.000
Zuid-Holland	6.145.000	4.097.000	2.048.000

4. De Programmastructuur

Een programma bestaat uit meerdere projecten van gezamenlijke overheden. De provincies nemen het initiatief en stellen samen met alle relevante doelgroepen in de regio's het programma op. Programma's worden vervolgens door provincies bij VROM ingediend. De werkgroep programmafianciering EV adviseert de staatssecretaris van VROM bij beoordeling van het programma.

Het opstellen van een programma kost naar inschatting aan uitvoeringskosten per provincie ongeveer 0,5 fte. VROM heeft hierin voorzien door voor het opstellen van een programma eenmalig € 50.000 ter beschikking te stellen.

Eerder is gesproken over een modelprogramma dat vergelijkbaar is met een menukaart. Zo wordt beoogd een juiste balans te vinden tussen eigen keuzevrijheid en verplichte (direct aansluitend op wettelijke verplichtingen) onderdelen.

De menuonderdelen

Het modelprogramma bestaat uit de volgende projectonderwerpen die onderstaand globaal zijn beschreven en die de volgende elementen moeten bevatten:

- Doel van het project:
- Wat willen we bereiken?
- Hoe willen we het doel bereiken?
- Hoe ziet het eindproduct eruit?
- Wat gaan we ermee doen?
- Planning:
- Benodigde tijd, (tussen)producten, benodigde capaciteit, afstemming
- Beheersing van het project:
- Organisatie, informatie, communicatie, kwaliteitsbewaking, afbreukrisico, evaluatie

In het programma kan een post worden opgenomen voor het programmamanagement.

De onderwerpen zijn:

1. Risico-inventarisatie

a. bedrijven

Het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen verplicht gemeenten tot het hebben van een beeld van de inrichtingen die met gevaarlijke stoffen werken. De AMvB Externe veiligheid Inrichtingen gaat uit van het beschikbaar hebben van zo'n overzicht. Veel gemeenten en provincies hebben al een eerste inventarisatie uitgevoerd. Deze zal gecompleteerd moeten worden als duidelijk is geworden hoe het registratiebesluit er definitief uit gaat zien. Naast de standaard inrichtingen kan er ook gekeken worden naar andere inrichtingen of situaties die mogelijk gevaar met zich meebrengen.

Wettelijke verplichting

b. Gebiedsgerichte inventarisatie

Er kan ook een gebiedsgerichte inventarisatie van risicovolle activiteiten worden gehouden.

Per gebied wordt naar de relevante risico's en effecten gekeken. Dit kan gebruikt worden bij het nieuwe denken over het omgaan met groepsrisico.

Geen wettelijke verplichting

2. Actualisatie bestaande vergunningen

De situatie rond inrichtingen die vallen onder de AMvB Milieukwaliteitseisen externe veiligheid Inrichtingen, laten voldoen aan de eisen uit de AMvB. Over het algemeen richt zich dit op BRZO, CPR 15-inrichtingen, emplacementen en de ammoniak koelinstallaties. Zowel landelijk als regionaal wordt gewerkt aan projecten om de kwaliteit van vergunningen ten aanzien van veiligheid te verbeteren. Zo worden de standaardaanvraag, considerans en voorschriften vernieuwd om het onderwerp Veiligheid beter in de vergunning te verwerken. Op landelijke schaal wordt gedacht aan het uniformeren van technische en organisatorische eisen in de vergunning. Bij dit actiepunt kan dan door gemeenten gebruik worden gemaakt van dergelijke hulpmiddelen. Ook kan worden gedacht aan een intensievere uitvoering van het BRZO (bijv. meer aandacht voor beoordeling veiligheidsmanagementsystemen).

Wettelijke verplichting.

3. Transport van gevaarlijke stoffen; routing van het vervoer

Inventarisatie van het transport van gevaarlijke stoffen door de gemeente/provincie; aangeven van voorkeursroutes:

De gemeenten gaan na of binnen het gemeentelijke apparaat bekend is of er gevaarlijke stoffen over het gemeentelijk grondgebied worden getransporteerd, welke dat zijn en in welke hoeveelheden dat transport plaatsvindt. Aan de hand van een overzicht van in de gemeente gevestigde bedrijven kan de gemeente vaststellen welke (gevaarlijke) stoffen de bedrijven gebruiken, produceren en/of (als producten) laten transporteren. Vervolgens gaat de gemeente na of er, op grond van de bevoegdheden die de gemeente heeft in het kader van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, voorkeursroutes voor dit transport zijn of kunnen worden aangegeven. Indien dit niet het geval is maar er toch aanzienlijke hoeveelheden gevaarlijke stoffen worden getransporteerd moet de gemeente bezien of dit alsnog moet gebeuren.

Bij de ruimtelijke plannen die in een gemeente worden ontwikkeld moet met eventueel transport van gevaarlijke stoffen of bij en met het aanwijzen van een voorkeursroute rekening worden gehouden. De gemeente moet ook in overleg treden met haar buurgemeenten en de provincies om te bezien of zij bij het aanwijzen van (een) voorkeursroute (s) aansluit bij de activiteiten van de andere overheden in of nabij haar gebied. (buurgemeenten, provincies Rijkswaterstaat).

(Nog) niet wettelijk verplicht

4. Opstellen van een Veiligheidsvisie voor provincie of gemeente

De vraag naar een beleidsvisie op externe veiligheid van provincie en gemeenten wordt door de nieuwe AMvB Milieukwaliteitseisen Externe Veiligheid inrichtingen versterkt. Ook de in ontwikkeling zijnde nieuwe WRO zal in de praktijk vereisen dat een bestuurlijke visie op externe veiligheid voor handen is, om bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening mee te houden.

Een dergelijk beleidsvisie zou (op basis van de risico-inventarisatie van actiepunt 1) voor een gebied de gewenste ontwikkelingsrichting moeten vastleggen, met duidelijke grenzen aan de voor dat gebied acceptabele risico's (Plaatsgebonden risico en Groepsrisico).

Geen wettelijke verplichting

5. Ruimtelijke ordening/pro-actie

Toepassen art. 5 (ruimt. plannen)

Dit artikel is een van de kernbepalingen van de AMvB Externe Veiligheid Inrichtingen en een nieuwe taak voor het bevoegd gezag. Deze taak wordt niet eerder toegepast op bestaande vergunningen en ruimtelijke plannen dan op het moment dat bestaande vergunningen of plannen gewijzigd of geactualiseerd worden. In het artikel zijn bevoegdheden aangewezen bij de uitoefening waarvan het bevoegd gezag de gestelde richt- en grenswaarden uit de AMvB moet toepassen. Deze bevoegdheden zijn belangrijke instrumenten waarmee de kwaliteit van de externe veiligheid in de omgeving van een potentiële gevarenbron kan worden gewaarborgd.

Wettelijke verplichting uit AMvB EV Inrichtingen

6. Verantwoording groepsrisico

a. Bij milieuvergunningen: ex art. 14 van de AMvB

Dit is een nieuwe taak, voortkomend uit de AMvB Externe Veiligheid Inrichtingen.

b. In ruimtelijke ordening: ex art. 15

Dit is een nieuwe taak, voortkomend uit de AMvB Externe Veiligheid inrichtingen.

c. Adviesrol regionale brandweer

De brandweer heeft in het ontwerp besluit van de AMvB Externe Veiligheid inrichtingen voor van het groepsrisico een advies bevoegdheid gekregen. Om deze adviesfunctie goed uit te kunnen voeren, is in een aantal gevallen betrokkenheid van de brandweer in een vroeg stadium van bijvoorbeeld een milieuvergunning of bouwaanvraag nodig.

Wettelijke verplichting uit AMvB Externe Veiligheid Inrichtingen

7. Sanering: voorbereiding ex art 19 en art. 20.

Dit is een nieuwe taak, voortkomend uit de AMvB Milieukwaliteitseisen Externe Veiligheid inrichtingen. Het gaat om:

- Opstellen saneringsprogramma urgente gevallen
- Opstellen saneringsprogramma niet urgente gevallen*

Wettelijke verplichting uit AMvB Externe veiligheid Inrichtingen

8. Risico-communicatie

Communicatie met burgers over risico's en veiligheid is een taak van gemeenten. De inhoudelijke invulling daarvan is echter een vrijwel onontgonnen gebied. Als resultaat van actiepunten 37 Vuurwerkcramp wordt dit najaar aan gemeenten, provincies en regio's een handreiking Risicocommunicatie aangeboden. De provinciale risicokaarten, die de komende periode gemaakt worden, spelen een belangrijke rol bij deze communicatie.

In samenhang met de menu-onderdelen 1a, 2 en 10 is een actieve invulling van risicocommunicatie, vooral ook in het kader van externe veiligheid, van groot belang.

Het voorkomen dat iedere gemeente het eigen wiel moet uitvinden staat daarbij voorop.

Samenwerkingsinitiatieven van provincie, gemeente en regio's zullen aanzienlijk kunnen bijdragen aan een meer adequate risicocommunicatie

Wettelijke verplichting (Registratiebesluit)

9. Organisatorische versterking en professionalisering

a. Projecten gericht op samenwerking. NB dit element is nadrukkelijk ook onderdeel van het voor te bereiden Actieprogramma Uitvoering en handhaving EV-beleid.

Niet wettelijke verplichting

b. Externe veiligheid onderdeel maken van handhavingprogramma; op EV gerichte handhavingsprojecten

c. Projecten gericht op het versterken van de kennis bij gemeenten en provincies. NB dit element is nadrukkelijk ook onderdeel van het voor te bereiden Actieprogramma Uitvoering en handhaving EV-beleid.

Niet wettelijke verplichting

5. Criteria voor de toekenning van middelen

Elk door de provincie ingediend programma wordt beoordeeld door de Staatssecretaris van VROM, dit op basis van een advies vanuit de werkgroep programmafinanciering EV.

Als algemene spelregels gelden:

1. Het ingediende programma is in afstemming met de gemeenten opgesteld. Uit het programma moet duidelijk blijken dat alle relevante partijen gelegenheid is geboden te participeren.
2. Minimaal 2/3 van het totaal aan toegekend budget per provincie moet besteed worden aan menuonderdelen. Maximaal 1/3 van het toegekend budget kan aan eigen EV-initiatieven worden besteed.

3. De gelden zijn uitsluitend in te zetten ten behoeve van versterking van capaciteit en/of kennis, met andere woorden: apparaatskosten (projectmatige en/of structureel). De kosten die gemoeid zijn met bijvoorbeeld het uitkopen of schadeloos stellen van bedrijven vallen hier dus niet onder.
4. De te leveren prestaties / doelen moeten 'SMART' zijn geformuleerd.

Meer specifiek gelden voor de invulling van de menukaartonderdelen de volgende criteria:

- Versterking van de samenwerking tussen EV-partners
De invulling van het programma draagt bij aan samenwerking op een efficiënt schaalniveau (schaalvoordelen worden benut). Bovendien wordt interdisciplinaire / sectoroverstijgende samenwerking concreet vorm gegeven.
- Uitvoering geven aan wettelijk verplichte taken
Taakuitvoering die wettelijk verplicht is of wordt (in bijzonder met betrekking tot de AMvB externe veiligheid inrichtingen) wordt bij voorkeur door middel van het programma verstrekt. Wanneer aannemelijk wordt gemaakt dat wettelijk verplichte al in voldoende mate versterkt zijn of worden dan geldt dit criterium niet.
- Kwaliteitssprong of -impuls
Het programma draagt aantoonbaar bij aan het realiseren van een kwaliteitsimpuls bij de uitvoering van (onderdelen van) het EV-beleid.
- Oplossinggericht en evenwichtig programma
De invulling van het programma sluit aan bij geconstateerde belangrijkste knelpunten in de uitvoering van het EV-beleid. Tegelijkertijd wordt een evenwichtige invulling nagestreefd, zodat knelpunten over de hele linie van de uitvoering, aan de orde komen.

6. Aandachtspunten voor de procedure

Als deadline voor het indienen van de programma's geldt 1 juni 2004 of zoveel eerder als mogelijk is. Het gaat om complete programma's waarbinnen op onderdelen in een later stadium verfijningen kunnen worden aangebracht.

Programmafinanciering vereist een procedurele voorziening binnen provincies en bij VROM. Uitgangspunt is dat overheden dit zelf regelen. Het Rijk zal een nadere regeling, waarin criteria voor de financiële verantwoording worden aangegeven opnemen in de Staatscourant.

De voortgang van de programma's zal (op afstand) worden gevolgd door de (IPO-VNG-VROM) werkgroep Programmafinanciering.

Aan het eind van de programmaperiode (lees eind 2005) stelt elke provincie een eindverslag op ter verantwoording. De werkgroep Programmafinanciering maakt hiervoor een format.

7. Communicatie

Voor de externe communicatie rond de Programmafinanciering zal een communicatiemiddel (bijv. nieuwsbrief) worden ontwikkeld dat alle partijen de gelegenheid geeft kennis te nemen van voortgang van de Programma's en het project in het algemeen. Een dergelijk communicatiemiddel zal gekoppeld worden aan de communicatie rond het Actieprogramma Uitvoering en handhaving EV-beleid. Het Actieprogramma zal suggesties voor oplossingen aandragen in de vorm van concrete projecten. In de uitvoeringsfase van de programmafinanciering zal van de resultaten van deze projecten gebruik kunnen worden gemaakt. De externe communicatie wordt tevens gekoppeld aan Slagen voor Veiligheid en zal worden gecoördineerd door VROM, BZK en IPO en VNG.

De communicatie binnen de het project loopt via de provinciale contactpersonen. Zij zullen een begeleidingsgroep bij het project vormen, waarvan tevens vertegenwoordigers van de gemeenten en VROM en BZK deel uitmaken. De taak van deze groep is de informatie over voortgang van de programma's en de ervaringen daarmee uit te wisselen, voorstellen aan te dragen voor structurele verbeteringen van uitvoering en handhaving van het EV-beleid en de resultaten van de Programmafinanciering binnen eigen provincie uit te dragen.

Voor de ondersteuning bij de communicatietaken zal een extern bureau worden ingeschakeld. De kosten hiervan komen ten laste van het budget voor de Programmafinanciering

Bijlage 1 Onderbouwing van verdeling van de middelen

A. Aantallen

Provincie	Lpg-stations	VR	PBZO
Drenthe	110	0	2
Flevoland	51	1	2
Fryslân	139	4	4
Gelderland	331	8	26
Groningen	94	9	8
Limburg	192	11	12
Noord-Brabant	408	31	24
Noord-Holland	230	14	9
Overijssel	205	4	10
Utrecht	118	7	4
Zeeland	63	15	4
Zuid-Holland	264	71	45
	2205	175	150

B. Bedrag per indicator

LPG	4.651.163
VR-plichtig	9.302.326
PBZO	6.046.512

C. Totaal

Provincie	Totaal	LPG	VR	BRZO
Drenthe	312.651	232.031	0	80.620
Flevoland	241.354	107.578	53.156	80.620
Fryslân	667.067	293.203	212.625	161.240
Gelderland	2.171.513	698.202	425.249	1.048.062
Groningen	999.167	198.281	478.405	322.481
Limburg	1.473.438	404.999	584.718	483.721
Noord-Brabant	3.475.906	860.623	1.647.841	967.442
Noord-Holland	1.592.132	485.155	744.186	362.791
Overijssel	1.048.146	432.421	212.625	403.101
Utrecht	782.239	248.906	372.093	161.240
Zeeland	1.091.473	132.890	797.342	161.240
Zuid-Holland	6.144.914	556.874	3.774.086	1.813.953
	20.000.000	4.651.163	9.302.326	6.046.512

D. Verdeling menu en facultatief

Provincie	Totaal	menu	facultatief
Drenthe	312.651	208.434	104.217
Flevoland	241.354	160.903	80.451
Friesland	667.067	444.712	222.356
Gelderland	2.171.513	1.447.675	723.838
Groningen	999.167	666.111	333.056
Limburg	1.473.438	982.292	491.146
Noord-Brabant	3.475.906	2.317.270	1.158.635
Noord-Holland	1.592.132	1.061.421	530.711
Overijssel	1.048.146	698.764	349.382
Utrecht	782.239	521.493	260.746
Zeeland	1.091.473	727.649	363.824
Zuid-Holland	6.144.914	4.096.609	2.048.305
	20.000.000	13.333.333	6.666.667